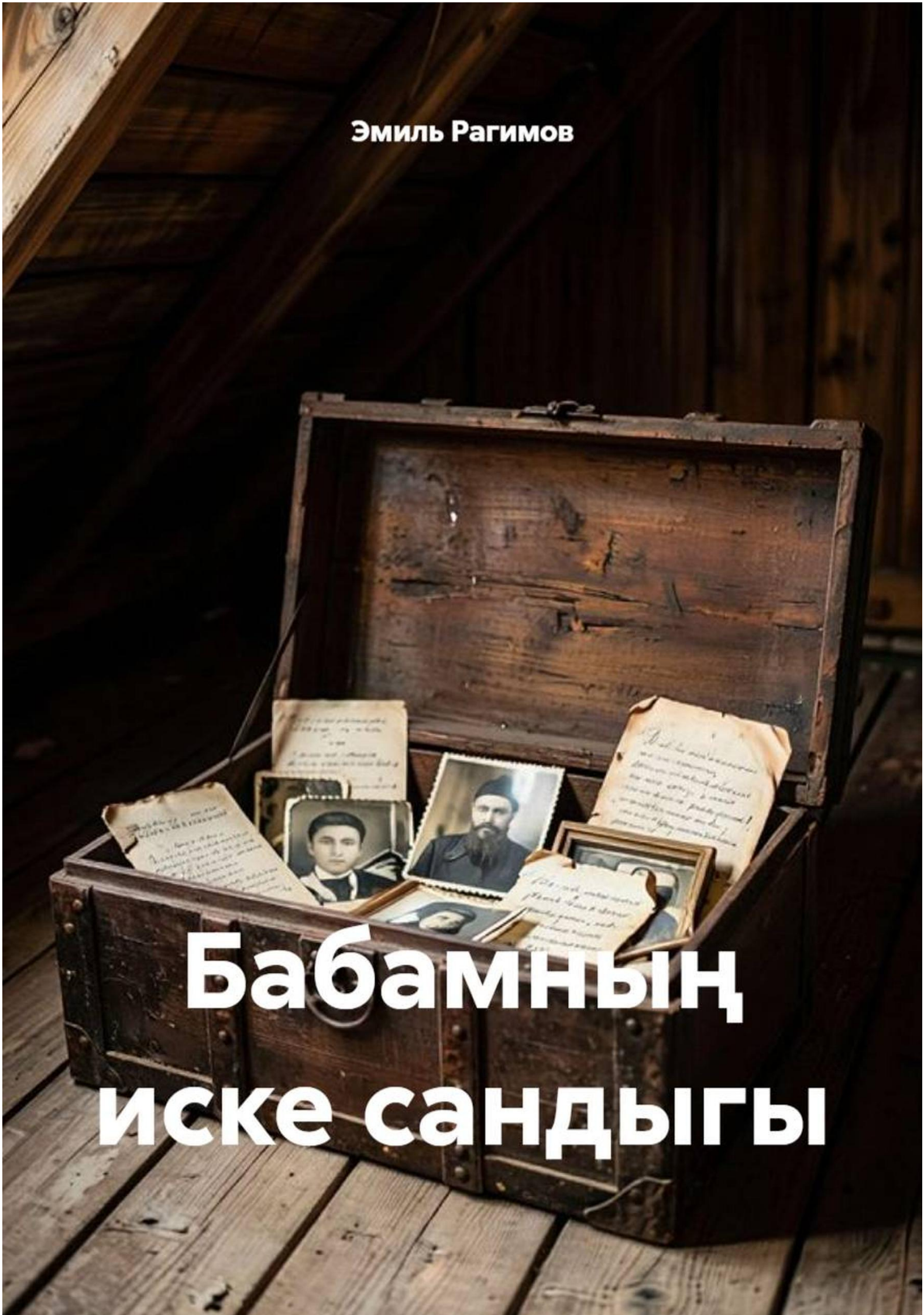
Эмиль Рагимов

Бабамның иске сандыгы

Эмиль Рагимов

Бабамның иске сандыгы

«Автор»
2026

Рагимов Э. А.

Бабамның иске сандыгы / Э. А. Рагимов — «Автор», 2026

Рассказ знакомит читателя с Ильдаром, молодым человеком, уставшим от бесконечной суеты современного мегаполиса. Решив провести выходные в заброшенном деревенском доме своего детства, он находит на пыльном чердаке старый кованый сундук деда Габдуллы. То, что открывается его взору, навсегда меняет его взгляды на жизнь

© Рагимов Э. А., 2026
© Автор, 2026

Эмиль Рагимов
Бабамның иске сандыгы

Бабамның иске сандыгы

(Хикәя)

I бүлек: Кайткан кич

Илдар Казанның шау-шулы тормышыннан, тузанлы урамнарыннан һәм бертуктаусыз ашыгудан арыган иде. Сентябрь ахыры булса да, көннәр әле җылы иде. Чираттагы ялларын ул шәһәр шифаханәләрендә түгел, ә әбисе белән бабасы яшәгән, үзенең балачагы үткән кечкенә генә Яңа Сала авылында үткәрергә карар кылды.

Авылга килеп җиткәндә, кояш инде офык артына кереп бара иде. Илдар машинасын иске капка төбендә калдырды да, ишегалдына керде. Һавада үлән, өлгергән алма һәм инештән искән салкынча җил исе аңкый иде. Нәкъ ун ел элек бабасы Габдулла карт вафат булганнан соң, бу йортка бик сирәк кайтыла иде. Әбисе исә узган ел шәһәргә, Илдарның әти-әнисе янына күченде. Йорт буш булса да, монда тормыш җаны әле дә саклана кебек иде.

Ишекне ачкач, өй эчендәге тынычлык Илдарны үзенә суырды. Стенадагы иске сәгать инде күптән туктаган, әмма өстәл өстендәге чигелгән җәймә, тәрәзә төбендәге корыган гөлләр үткән көннәрне хәтерләтә иде. Илдар төнне үткәрергә әзерләнә башлады. Ул мичкә утын ягып җибәрде. Өй эче җылына башлагач, балачак хатирәләре берәм-берәм күз алдына басты.

Бабасы Габдулла авылда бик хөрмәтле кеше иде. Ул гомере буе тимерче булып эшләде, сугыш елларын күрде, аннан соң авылны аякка бастыруда катнашты. Бик аз сүзле, әмма тирән акыллы кеше иде ул. Илдар балачакта бабасының куенына сыенып, аның төрле хикәяләрен тыңларга ярата иде. Хәзер исә шул бөек кешедән бары тик менә шушы иске йорт һәм җылы хатирәләр генә калды.

II бүлек: Чормадагы табыш

Икенче көнне Илдар йортны тәртипкә китерергә карар кылды. Сөртәсе, җыясы эшләр җитәрлек иде. Кораллар эзләп, ул йортның чормасына күтәрелде. Чорма каты агач баскычлар аша ачыла иде, анда тузан калын катлам булып яткан, иске китаплар, сынган урындыклар һәм төрле җиһазлар аунап ята иде.

Чорманың иң караңгы почмагында, бер зур җәймә астында Илдар тимер белән тышланган иске имән сандыгына юлыкты. Бу сандыкны ул балачагында ук күргәне бар иде, әмма бабасы аны беркайчан да ачарга рөхсәт итмәде. «Бу сандыкның үз вакыты бар, улым», — дия иде ул. Хәзер менә шул вакыт җиткән иде, ахры.

Сандыкның йозагы зур һәм тутыккан иде. Илдар түбәнгә төшеп, бабасының кораллар саклана торган сараена керде. Озак кына эзләгәннән соң, иске майлы чүпрәк эченнән нәкъ менә шул сандыкка туры килә торган зур гына ачкыч тапты. Йөрәге еш-еш тибә башлады. Ул кабат чормага күтәрелде.

Ачкычны йозакка тыгып, әкрен генә борды. Йозак каты гына шыгырдап ачылып китте. Илдар сандыкның авыр капкачын күтәрде. Иске кәгазь, кипкән үлән һәм сарык тиресе исе бөтен чорманы тутырды. Сандык эчендә бабасының бөтен гомере ята иде.

III бүлек: Хатлар һәм сугыш еллары

Илдар сандык эченнән иң элек сакланып калган хәрби киемне — гимнастерканы алды. Анда берничә орден һәм медаль ялтырый иде. Бабасы сугыш турында сөйләргә яратмый иде, шуңа күрә Илдар аның батырлыклары турында бик аз белде. Гимнастерка астында кызыл тасма белән бәйләнгән саргайган хатлар бәйләме ята иде.

Илдар хатларны чиште. Алар җыерчыклы, кайбер урыннарында күз яше эзләре калган фронт өчпочмаклары иде. Хатларны бабасы үзенең әнисенә һәм авылда калган сөеклесе — Илдарның булачак әбисе Мәрьямгә язган булган. Илдар бер хатны ачып укый башлады:

«Кадерлем Мәрьям! Менә бүлекчәбез белән чираттагы сугыштан соң урманда ял итәбез. Монда каеннар безнең авылныкы кебек үк парлы үсә. Сине бик сагынам. Төннәрен күземне йомсам, синең урак урганда җырлаган җырың колагымда яңгырый. Без монда җиңәчәкбез, Мәрьям. Синең өчен, авылыбыз өчен, киләчәк балаларыбыз өчен үлемгә дә барырга әзермен. Мине көт...»

Илдарның күзләренә яшь тыгылды. Бу хатлар аша ул бабасын бөтенләй башка яктан таныды. Тормышта бик каты, таләпчән булып күренгән Габдулла карт яшьлегендә шулкадәр назлы, романтик һәм тирән хисле кеше булган икән. Хатларны укыган саен, Илдар үзенең шәһәрдәге вак-төяк проблемаларының нинди кечкенә булуын аңлады. Бу кешеләр үлем белән күзгә-күз очрашканда да яратырга, өметләнергә белгәннәр.

Конец ознакомительного фрагмента.

Текст предоставлен ООО «Литрес».

Прочитайте эту книгу целиком, купив полную легальную версию на Литрес.

Безопасно оплатить книгу можно банковской картой Visa, MasterCard, Maestro, со счета мобильного телефона, с платежного терминала, в салоне МТС или Связной, через PayPal, WebMoney, Яндекс.Деньги, QIWI Кошелек, бонусными картами или другим удобным Вам способом.